Elektrik piyasasına 2013 yılında giren “Lisanssız Üretim” kavramı ile bugün 7bin MW’a ulaşan Güneş Elektrik Santrali (GES) yatırımcılarının ülke ekonomisine olan katkıları, karşılaştığı zorluklar, buna rağmen, diğer elektrik üretim kaynağı olan doğalgaz ithalatını azaltarak ülkemizin dışa bağımsızlığına yapılan katkı, ve lisanssız üreticilerin EPİAŞ piyasasına lisans verilerek katılımı konularında öneriler yer almaktadır

LİSANSSIZ GÜNEŞ SANTRALLERİ

MEVCUT DURUM ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

günesder
GÜNEŞ ENERJİSİ YATIRIMCILARI DERNEĞİ

2022.08

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ **2**

1. TARİHÇE **2**
2. MEVCUT DURUM **2**
3. KANUN VE YÖNETMELİK AMACI AÇISINDAN DEĞERLENDİRME **3**
4. LİSANSLI GES VE LİSANSSIZ GES DEĞERLENDİRMESİ **3**
5. LİSANSLI VE LİSANSSIZ GES TEKNİK DEĞERLENDİRME **4**
6. BUGÜN NEDEN YENİLENEBİLİR YATIRIMLAR YAPILAMIYOR **5**
7. İLKESEL ÖNERİLER **6**
8. UYGULAMA ÖNERİLERİ **7**

9. NETİCE VE TALEP **8**

LİSANSSIZ GÜNEŞ SANTRALLERİ (GES) MEVCUT DURUM ÇÖZÜM ÖNERİLERİ GRAFİKSEL SUNUM

LİSANSSIZ GÜNEŞ SANTRALLERİ
MEVCUT DURUM ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

YÖNETİCİ ÖZETİ:
Bu raporda, elektrik piyasasına 2013 yılında giren "Lisanssız Üretim" kavramı ile bugün 7bin MW'a ulaşan Güneş Elektrik Santrali (GES) yatırımcılarının ülke ekonomisine olan katkıları, karşılaştığı zorluklar, buna rağmen, diğer elektrik üretim kaynağı olan doğalgaz ithalatını azaltarak ülkemizin dışa bağımsızlığına yapılan katkı, ve lisanssız üreticilerin EPİAŞ piyasasına lisans verilerek katılımı konularında öneriler yer almaktadır.

1. TARİHÇE

4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu 03.03.2001 tarih ve 24335 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Sonrasında, Kanun Madde 3'e dayanılarak, 03.12.2010 tarihli *Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik* (Mülga) yayımlanmıştır.

Yenilenebilir enerji yatırımlarının önü ülkemizde, 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu (Kanun) Madde 14.1.b ile, *Kurulu gücü azami bir megavatlık yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi* tanımı yapılarak, Lisanssız yürütülebilecek faaliyetler, kapsamında 30.03.2013 tarihinde açılmıştır.

Kanun sonrasında, 02.10.2013 tarihli *Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik* (Mülga) ve halen geçerli olan 12.05.2019 tarihli *Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği,* yayınlanmıştır.

Sözkonusu Yönetmeliklerin tamamında, cari Yönetmelikte de belirtildiği üzere,
"*… elektrik piyasasında, tüketicilerin elektrik ihtiyaçlarını tüketim noktasına en yakın kendi üretim tesisinden karşılaması, arz güvenliğinin sağlanmasında küçük ölçekli üretim tesislerinin ülke*

ekonomisine kazandırılması ve küçük ölçekli üretim kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması ile

elektrik şebekesinde meydana gelen kayıp miktarlarının düşürülmesi amacıyla lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğü olmaksızın, elektrik enerjisi üretebilecek, gerçek veya tüzel kişilere uygulanacak usul ve esasların belirlenmesi,

amaçlanmıştır.

2. MEVCUT DURUM

EPDK'nın 2021 Yılı Elektrik Piyasası Gelişim Raporu'na göre, toplam 7.546,99 MW olan lisanssız kurulu gücün 6.907,78 MW'ı (%91,53) Güneş (GES) yatırımlarıdır. GES'lerin üretimi ise %96,62 seviyesindedir. Üretime bakınca, aslında lisanssızların tamamı GES olarak kabul edilebilir.

Sözkonusu GES'lerin elektrik üretimi örneğin doğalgaz santralinden karşılanmış olsaydı, ***sadece 2021 yılında 11.5 TWh üretime karşılık, yaklaşık olarak 2bcm doğalgaz ithal etmemiz ve karşılığı 2milyar USD yurtdışına ödenmesi gerekirdi***. Ülkemize yapılan bu katkının yıllık olduğunu belirtmek gerekir.

Sözkonusu GES yatırımlarının büyük çoğunluğu 2016, 2017 ve 2018 yıllarında tamamlanmış olan 1 MW yatırımlardır.

Bu yatırımları yapan şirketlerin bir kısmı, halka arz edilmiş, çoğunluk temiz enerji yatırımları ile halen İstanbul Borsasında işlem görmektedirler.

Lisanssız GES yatırımları, ülke genelinde dağıtık (distributed generation) üretim yaparak, yerinde üretim yerinde tüketim yapıldığından, iletim ve dağıtım hatlarındaki kayıpları düşürmektedir. İletim kayıpları ihmal edilerek, sadece Dağıtım seviyesinde, yaklaşık olarak, her yıl 20 milyon USD değerindeki teknik kayıbın GES yatırımları sayesinde oluşmadığı hesaplanmaktadır. ***Sözkonusu 20 milyon USD kamuya katkı olarak her yıl sunulmaktadır.***

GES üretimleri doğası gereği sabah gün aydınlanması ie başlar, akşam gün batışı ile biter. Bu durum, RES gibi diğer yenilenebilir kaynaklara göre, öngörülebilir ve güvenilir üretim yapılmasını sağlayarak, şebeke stabilitesine katkı sunar. Ayrıca, şebekenin ihtiyaç duyduğu T1 saatlerinde düzenli üretim yapar. ***Böylece, ülkemizde, son yıllarda enerji arzı sıkıntısı olabilecek, özellikle yaz ayları peak saatlerindeki üretim ile tüketime ciddi katkı yapmaktadır.***

3. KANUN VE YÖNETMELİK AMACI AÇISINDAN DEĞERLENDİRME

Yatırımların yapıldığı dönemde, ilk yatırım (CAPEX) maliyeti yüksek olan GES yatırımlarının, ülkemize kazandırılması amaçlanmış, bu nedenle 5346 Sayılı Kanun I Sayılı Cetvel kapsamında YEKDEM destekleme kapsamına alınmıştır.

Diğer taraftan, Yönetmelik amaç kısmında da belirtildiği üzere, günümüzde de gündemde olan Dağıtık Üretim (Distributed Generation) 2013 gibi erken bir yılda mevzuatımıza girmiştir. Böylece, merkezi bir yerden üretim yapılarak, tüm ülkeye hem iletmek hem de dağıtmak yerine, yerinde dağıtık üretim yapılması Kanun ve Yönetmelik ile teşvik edilmiştir.

Böylece, elektrik şebekesinde meydana gelen kayıp miktarları düşürülerek, ülke ekonomisine ciddi katkı sağlanmıştır.

Lisanssız kurulu gücün 7.547 MW seviyelerine ulaşması ve bunun %91,53 oran ile büyük çoğunluğunun, diğer yenilenebilir kaynaklara göre, üretimi nispeten kolay tahmin edilebilir GES olması ise, arz güvenliğine katkı yaptığı gibi, dengeleme maliyetlerine olumsuz bir etkisi olmamıştır.

Bahsi geçen Kanun ve Yönetmelikler kapsamında yapımı tamamlanarak TEDAŞ tarafından kabulü yapılan bu yatırımlar, ülkemize kazandırılmış, Yönetmelikte belirtilen amaçlar hasıl olmuştur.

4. LİSANSLI GES VE LİSANSSIZ GES DEĞERLENDİRMESİ

EPDK'nın 2021 Yılı Elektrik Piyasası Gelişim Raporu'na göre, lisanssız toplam GES kurulu gücü 6.907,78 MW olmasına rağmen, sadece 907,85MW **lisanslı** kurulu GES gücü olduğu belirtilmektedir. Lisanslı gücün büyük çoğunluğu YEKA kapsamında yapıldığı kabulü ile, YEKA öncesinde yapılan TEİAŞ bağlantı ihaleleri kapsamındaki GES'lerin büyük çoğunlukla yapılmadığı/yapılamadığı, fizibilitesini yitirdikleri anlaşılmaktadır. Halbuki, TEİAŞ ihaleleri kapsamındaki GES'ler de YEKDEM mekanizmasına dahil olacak (yani 13,3 Cent/kWh üzerinden satış yapacak), sadece şirketler TEİAŞ'a, kendi teklif ettikleri Bağlantı

Bedelini 1 kez ödemeleri gerekecekti. Kendi teklif ettikleri bedeli ödeyemeyen bu şirketlerin, GES'leri de yapamadığı açıkca ortadadır.

Buna rağmen, ülkemizin sanayicisi, sanayici olmayanı, daha da açıkcası, yatırım yapabilen herkes, teşvik edilen lisanssız üretime ilgi duymuş, lisanslı büyük şirketler olmak yerine, toplam 6.907,78 MW GES yatırımlarını yapmıştır. Bunun altında, ülkemize duyulan güven olduğu, YEKDEM mekanizmasının Kanun ile güvence altında olduğu tabiidir.

5. LİSANSLI VE LİSANSSIZ GES TEKNİK DEĞERLENDİRME

a. Sistem Kullanım Bedeli: 01.01.2022'den itibaren, sadece lisanssız GES'lerin sistem kullanım bedelinin 5 kat artması, GES yatırımları tamamlandıktan sonra gerçekleşmiştir. Bu durum, banka kredi borcu olan sektörü, öngörülemeyen bir ödemeye ve hatta kredi borcunu ödeyemez duruma getirmiştir. Bugün lisanslı GES ürettiği 1 kWh elektrik için sisteme 3,8193 Kr öderken, lisanssız GES 28,766 Kr ödemektedir. Gerçekte teknik olarak, GES santralleri lisanlı veya lisanssız da olsa, elektrik şebekesine aynı şekilde bağlanmaktadır, ve teknik herhangi bir farkı bulunmamaktadır.

b. Sistem Kullanım Bedeli: Diğer taraftan, EPDK'nın 29.12.2016 tarih ve 6838 sıra nolu Kurul Kararı'nın c maddesi, 30.12.2021 tarih ve 10700 nolu Kurul Kararı ile yürürlükten kaldırılmıştır. Halbuki, 2016 tarihli kararda, *YEKDEM'den yararlanılan süre boyunca tarifede %75 oranında indirim uygulanmasına karar verilmiş*, 10 yıllık YEKDEM süresi geçmeden, karardan 5 yıl sonra dönülmüştür.

c. Bağlantı Gücü Aşımı: Lisanssız GES, zamanın herhangi bir "anında", Bağlantı Gücünü aşarsa o ay yapılan tüm üretim YEKDEM'e bedelsiz katkı olarak kabul edilerek, ilgili ay hiç bir ödeme alamamaktadır. Lisanslı GES aynı şeyi yaparsa, aşım kadar cüzi bir ceza öder. Örneklemek gerekirse, 1MW GES Ağustos ayında yaklaşık 200.000 kWh üretim yaparak, yaklaşık 450bin TL üretimi karşılığı ödeme alamazken, lisanslı olan GES aynı üretimi ile ödemesini alır, 860TL ceza olarak öder.

d. Bağlı Tüketim Tesisi: Lisanssız GES'e bağlı tüketim tesisi, ilgili ayda tüketim yapmazsa, o ay yapılan tüm üretim YEKDEM'e bedelsiz katkı olarak kabul edilerek, ilgili ay hiç bir ödeme alamamaktadır. Lisanslı GES'in portföyündeki bir tüketim tesisi için aynı şey olursa, herhangi bir ceza sözkonusu değildir.

6. BUGÜN NEDEN YENİLENEBİLİR YATIRIMLAR YAPILAMIYOR

EPDK'nın yıllık Elektrik Piyasası Piyasa Gelişim Raporlarından alınan aşağıdaki Kurulu Güc (MW) verilerine göre, 2017-2018 yıllarında yıllık 2bin MW seviyesinde olan GES yatırımları, bugün yarıya düşmüştür.

TÜRKİYE KURULU GÜCÜ		**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
GÜNEŞ	Lisanslı	0	12,9	17,90	81,66	169,70	409,81	907,85
	Lisanssız	292,91	939,19	2.978,84	5.016,99	5.825,46	6.257,61	6.907,78
	TOPLAM (MW)	**293**	**952**	**2.997**	**5.099**	**5.995**	**6.667**	**7.816**

YILLIK YATIRIM MİKTARI (MW)		**659**	**2.045**	**2.102**	**897**	**672**	**1.148**

Bugüne kadar yapılan GES yatırımları, ilgili EDAŞ tarafından yayınlanan Çağrı Mektubu ile, tabana/ isteyen herkese yayılmıştır. Ayrıca, YEKDEM mekanizması TL olarak değiştirilmiştir. İlk yatırım (CAPEX) maliyeti USD olan bu yatırımların, TL bazında uzun dönem geri ödenmesi yatırımcı tarafından hesaplanamamaktadır.

Dünyadaki örnekler ile kıyaslandığında, ülkemizin mevcut şebekesi ile, GES yatırımlarının 5 kat, RES yatırımlarının 2 kat arttırılabileceği, açıkça görülmektedir. Böylece, hem fosil yakıtlara, hem de yurtdışı kaynaklara bağımlılığımızın azalacağı, CO2 karbon emisyonlarının azalacağını, artık herkes kabul etmektedir. Bugün ülkemiz, elektriği %65 oranında fosil yakıtlardan üretmektedir. Elektrikli araçlar ile daha da temiz olacağını varsaydığımız çevremiz, bu %65 oran ile, sadece emisyon noktasını, araçların egzosundan elektrik santrallerine değiştirmekten öteye gidemeyecektir.

Bu nedenle, GES ve RES gibi yenilebilir yatırımların önü tekrar açılmalıdır.

7. İLKESEL ÖNERİLER

a. Mevcut lisanssız GES'lere Lisans Verilmesi: Yatırımların önünü tekrar açabilmek adına, bir çok yerde EDAŞ Kapasitesi nedeni ile atıl kalan alanların değerlendirilmesi, mevcut lisanssız tesislere lisans verilmesi, yeni yatırımlara zemin hazırlayacaktır. (Örnek olarak mevcut lisanssız GESler zaman içinde depolama yatırımları ile şebekeye dağıtık mimaride depolama desteği verecektir)

Lisanssız GES'lere lisans verilmesi, Bakanlık ve EPDK tarafından öngörülmüş, 02.12.2020 tarih ve 31322 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7257 Sayılı Kanun Madde 13 ile, 10 yıllık YEKDEM sonrası dönem için,

Lisanssız üretim faaliyeti kapsamındaki tesisler için on yıllık sürenin bitiminden itibaren lisans süresi boyunca elektrik piyasasında oluşan saatlik piyasa takas fiyatının yüzde on beşinin YEK Destekleme Mekanizmasına katkı bedeli olarak ödenmesi koşuluyla lisanslı üretim faaliyetine geçilmesine ilişkin ve/veya lisanssız üretim faaliyeti kapsamında üretilen ihtiyaç fazlası elektrik enerjisi için, elektrik piyasasında oluşan piyasa takas fiyatını geçmemek üzere uygulanacak fiyat ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir

ifadesi ile, konu, belirtilen şartlarda, Cumhurbaşkanlığı takdirine bırakılmıştır.

Günümüzde yaklaşık 7 GB lisanssız GES ciddi manada arz güvenliğine ve dışa bağımsızlığa katkı yapmakta ancak lisanssız oldukları için yapılabilecek bir çok yeni yatırımda önleri tıkalıdır.

Mevcut Durumda, Bu tesisler ciddi boyutlarda enerji üretim tesisleri olup ancak kanunen ortada kalmış durumdadırlar, yapılacak bir lisanslama programı (İmar affı, Vergi affı benzeri) ile bu tesislerin bu durumunun düzeltilmesi ve bu aşamada kamuya önemli boyutta kaynak yaratılması sağlanabilir.

Önerimiz; belirli bir bedel karşılığında, bu santrallere bugünden Lisans verilmesi, mevcut tesislerde atıl kalan alanlara ilave yatırım yapılması hususunda yatırımcılara imkan ve öngörülebilirlik sağlanmasıdır.

Lisanssız santrallerin lisans almak için ödemeye razı oldukları bir lisans bedeli vardır. 2022 yılında uygulanan lisans alma bedelleri dikkate alındığında lisanssız santrallerin kurulu güçlerinin düşük olması sebebiyle bu bedel 14.440 TL mertebesinde olur. Ancak lisanssız güneş santrallerinin lisans alması karşılığı farklı ve daha yüksek bir lisans bedeli belirlenebilir. Bu tutar; 1 yıllık ortalama üretim * 133 USD/MWh * %50 şeklinde (sistem kullanım bedeli düşülerek), 1 yıllık cironun yarısı olarak ve 3 taksitte tahsil edilebilir. 1.yılda alınacak taksit, toplam ödemenin yarısı; 2 ve 3 yıllardaki taksitler ise toplam ödemenin %25'i şeklinde olabilir. Bu kabuller ile yapılan hesap ile bulunan 80bin USD/MW tutar, 7bin MW ile çarpılırsa, **kamuya veya hazineye yaklaşık 600 milyon USD civarında bir katkı sunulmuş olacaktır**.

b. Dengeleme Maliyetlerine Katılım: 7bin MW kurulu güce ulaşan ve halen lisanslı santrallerden yaklaşık 8 kat fazla olan lisanssız santrallerin lisanslandırılması ile, EPİAŞ piyasasında oluşan Dengeleme maliyetleri, ilgili üretici tarafından yüklenilerek, ülkemiz elektrik piyasasına olumlu katkı sunacaktır.

c. Lisanssız GES'in ülkemizdeki lisanslıdan çok fazla olması, yukarıda Madde 3 son paragrafta belirtildiği üzere, amaçlananın çok üzerinde ise, çözüm olarak lisans verilmesi, 7bin MW kapasitenin EPİAŞ piyasasında faaliyet göstermesi, elektrik piyasasında Katılımcı sayısını arttıracak, ilave kapasite ile de piyasa derinleştirilecektir.

d. Lisans karşılığı toplanacak meblağ ise, hem iyi bir kaynak hem de elektrik piyasasının gelişmesine olumlu katkı sunacaktır.

e. Lisanssızlar ülke geneline dağıtık olduğu için, lisans alınması ile, depolamanın yayılmasına katkı yapacaktır. Özellikle, şarj istasyonları ile GES ve depolama yapılması, piyasayı canlandıracak ve yatırımları arttıracaktır. Halihazırda kurulu olan lisanssız santrallerin büyük çoğunluğunun AC kapasitesi 1 MWe ve altındadır. Fakat bu santraller genellikle 1 MW sınırından daha yüksek DC kapasiteyle inşa edilmiştir. Bu santrallerin lisanslı santral haline gelmesiyle batarya kurulumu hakkı elde edeceği ve bu yatırımların feasible olduğu düşünüldüğünde batarya uygulamalarının artması beklenmektedir. Türkiye'ye yayılmış şekilde artan batarya kapasitesi sistemin işletilmesinde büyük avantaj sağlayacaktır.

f. Lisanssız santrallere bedeli karşılığında lisans verilmesi ile, 10 yıllık süre dolmadan veya EPDK'nın uygun bulacağı süre sonuna kadar YEKDEM'den çıkılmasına izin verilmemelidir, çünkü günümüzde PTF fiyatları YEKDEM üzerinde seyir etmektedir.

g. Mevcut durumda dengesizlik ve KGÜP cezası gibi uygulamalara dahil edilmeyen lisanssız santrallerin lisans almasıyla beraber bu yükümlülükleri yerine getirmesi gerekecektir. Bu yükümlülük üretimdeki eksik ya da yanlış verilerin azalmasını sağlayarak TEİAŞ'ın dengesizlik yönetimine katkı sağlayacaktır. Diğer yandan bu santrallerin yükümlülüğünden doğan maliyetler toplandığında TEİAŞ için ilave bir gelir oluşturacaktır.

8. UYGULAMA ÖNERİLERİ

a. Tahsilat Sorunu: Lisanssız GES'lerin çoğunun 1MW olduğu, küçük yatırımcı tarafından banka kredileri ile yapıldığı bilinmektedir. Fazla üretime karşılık gelen ödemenin ilgili EPSAŞ'tan zamanında alınamaması, kredilerin ödenememesine neden olmaktadır. Bugüne kadar 1-2 EPSAŞ'ta görülen bu sorun artık kronikleşmiş, birçoğu EPİAŞ'ın kendisine yaptığı ödemeyi, hesaplarında bloke ederek, lisanssız üreticilere göndermemektedir. Maalesef çok yükseltilen Sistem Kullanım bedeli de ödenememektedir.

Mevcut durumun zararlarını yok etmek üzere, lisanssız GES'lere lisans verilerek, EPİAŞ piyasasında faaliyet göstermesi önerilmektedir. Böylece, tahsilat riski, serbest piyasada ticari kurallara göre gerçekleşmiş olacaktır.

b. Lisans verilerek piyasada yapılacak dönüşüm ile, çatı uygulamaları haricinde, ülkemizdeki hemen hemen tüm üretim lisanslandırılmış ve izlenebilir olacaktır.

c. Serbest piyasada serbest koşullarda ve eşit şartlarda rekabet için, lisans verilmesi ile, taraflar arasında eşitlik açısından, öngörülen PTF'nin %15'inin YEKDEM'e aktarılması uygulaması yapılmamalıdır. Bunun yerine, matbu bir lisans bedeli öngörülmesi önerilmektedir. Böylece, lisanssız/lisanslı santraller arasında ayrım yapılmamış olur ve 3. bir tür santral yaratılmamış olur, (lisanslı, %15 katkılı lisanslı, lisanssız gibi) Bu da ileride oluşabilecek sorunları engeller, sistemi daha yalın ve basit tutar.

d. Lisanslama sonrası, bağlı tüketim tesisi, uygulaması kaldırılmalı, Lisans Yönetmeliği'ne tabi olarak dönüşümün tamamlanması, önerilmektedir.

e. Tüm tesisler, cezaya girmemek için, invertörleri öğle saatlerinde kısmakta, potansiyel enerji kaybına neden olunmaktadır. 1 MW saha için 4 MWh/Yıl enerji kaybı tecrübesi ile, tüm sektörde yaklaşık toplam 28 GWh karşılığı 4 milyon USD kayıp mevcuttur. Bu nedenle, lisans verilirken, kurulu kWp değerinin dikkate alınması önerilmektedir. Lisanslama ile bu kayıp engellenecektir.

f. Ayrıca, mevcut GES'ler, bazı modernizasyonlar ile, 1MW sınırın aşmadan, sadece panel değişimi ile yaklaşık %20 üretim artışı yapabilir, yerli ve milli imkanlar ile ekonomiye en az 2 TWh elektrik üretimi katkı yapabilir. Panel değişimi nedeniyle sadece panel imalatı piyasasında oluşması muhtemel pazar 400milyon USD civarında olacaktır.

g. Lisanssız yatırımlara yönelik mevcut durumdan dolayı, yatırımlara ek yatırım yapılamamakta, geleceği öngöremeyen yatırımcı, dağıtık üretim altyapısı oluşturulmasına destek verememektedir. Enerji ekonomisi, dağıtım kayıplarına ilave katkıda bulunulamaması (yerinde üretim yerinde tüketim ilkesi) nedeniyle, ekonomik kayıplara neden olmaktadır.

h. Lisanssız GES'lerin lisanslıya geçişinde, yatırımcılara, demet yapma imkanı getirilmeli, aynı bölgede bulunan biribirine sınırı olan santraller birleştirilerek, tek lisans olacak şekilde, düzenleme yapılması önerilmektedir.

i. Her 1 MW GES'in 2MW depolama yapması durumunda toplam 15bin MW'a ulaşan potansiyel dağıtık depolama imkanı olacaktır. Böyle bir depolama kapasitesi, ülkemizin PFK (Primer Frekans Kontrol) ve SFK (Sekonder Frekans Kontrol) ihtiyaçlarını tamamen karşılayabilir. Ayrıca, bu büyüklükte bir yatırım için, ilave hat ve şalt yatırımlarına ihtiyaç olmayacak, çünkü, her 1MW sahada ayrı ayrı olmak üzere, mevcut şalt kullanılabilecektir. Sözkonusu potansiyelin tek bir noktada olmak yerine ülke sathına yayılmış olması, teknik açıdan avantaj sağlayacaktır.

9. NETİCE VE TALEP

Yukarıda belirtilen gerekçeler hep birlikte değerlendirildiğinde, ülke genelinde eneri üretimi yapan, arazi tipi güneş santrallerine lisans verilerek, hem kamuya kaynak yaratılması hem de bu raporda belirtilen faydaların ülkemize kazandırılması talep edilmektedir.

LİSANSSIZ GÜNEŞ SANTRALLERİ (GES) MEVCUT DURUM ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

günesder
GÜNEŞ ENERJİSİ YATIRIMCILARI DERNEĞİ

LİSANSSIZ SANTRALLER
8bin MW'a ULAŞARAK
LİSANSLI GES'LERDEN
DAHA FAZLA YATIRIM YAPILMIŞTIR

LİSANSSIZ SANTRALLER	KURULU GÜÇ	ÜRETİM
Toplam	7.546,99 MW	11.950,26 MWh
GES	6.907,78 MW	11.546,36 MWh
Diğer	639,21 MW	403,9 MWh
GES Oran	% 91,53	% 96,62

EPDK 2021 Yıl sonu Elektrik Piyasası Gelişim Raporu verileri

ÇÖZÜM

- LİSANSSIZ SANTRALLERE LİSANS VERİLMESİ

FAYDA

- LİSANS ÜCRETİ ile Kamuya (Hazineye) 600 Milyon $ katkı

DİĞER FAYDALAR

- EPİAŞ piyasası katılımcı sayısı artarak, piyasalar derinleşecektir.
- Lisans verilmesi ile, yerli yatırımcı, mevcut GES'lere YATIRIMI arttıracaktır.
- Depolamanın (Storage) yayılmasına katkı sunacaktır.
- Yıllık 2bcm gaz ithali önlenerek, ülkemiz ekonomisine HER YIL 2milyar $ fayda
- Dağıtık üretim ile hat kayıpları önlenerek, ülkemiz ekonomisine HER YIL 20milyon $ fayda
- GES öngörülebilir ve güvenilir üretim yapar, Şebekede DENGESİZLİK yaratmaz